

تأثیر استفاده همزمان روش فراوری با بخار آب، تغذیه مرطوب و آنزیم بر پارامترهای عملکرد ۲۱ روزگی بلدرچین گوشتی فاطمه مرتضوی*^۱، محسن افشار منش^۱، الهام امیر تیموری^۲

۱ - استادیار و عضو هیئت علمی دانشگاه شهید باهنر کرمان ۲ - دانشجوی کارشناسی ارشد تغذیه دام دانشگاه شهید باهنر کرمان

* نویسنده مسئول: فاطمه مرتضوی، کرمان، دانشگاه شهید باهنر کرمان، بخش علوم دام E_mail: mortazavi_f89@yahoo.com

چکیده

این مطالعه به منظور بررسی تأثیر فرایند جیره (فراوری شده با بخار آب و آردی)، روش تغذیه (مرطوب و خشک) و آنزیم (۰ و ۱، ۰ درصد) بر عملکرد جوجه های بلدرچین انجام شد. آزمایش در قالب طرح پایه کاملاً تصادفی به روش فاکتوریل (۲*۲*۲) به مدت ۲۱ روز اجرا گردید. صفات مورد اندازه گیری شامل اضافه وزن بدن، ضریب تبدیل و مصرف خوراک بود. جیره های آزمایشی بر پایه ی ذرت - سویا - گندم بودند. برای اعمال فرایند فراوری با بخار آب، سه ماده خوراکی اصلی (ذرت، سویا و گندم) در دستگاه پلت مرطوب قرار گرفتند، ولی به فرم پلت درآورده نشدند. نتایج نشان داد که تغذیه مرطوب - فراوری شده با بخار آب و ۱، ۰ آنزیم سبب بهبود ضریب تبدیل و اضافه وزن بدن شده و مصرف خوراک را کاهش می دهد. می توان بیان کرد که همراه شدن همزمان تغذیه مرطوب، فرم فراوری شده با بخار آب و آنزیم، کاهش هزینه های تولید، افزایش سود حاصل از پرورش و کاهش اثرات مضر ناشی از مواد ضد تغذیه ای، در نتیجه ی استفاده از آنزیم را در پی دارد.

کلیدواژه: بلدرچین - تغذیه مرطوب - فراوری با بخار آب - آنزیم

مقدمه

تغییر الگوی مصرف پروتئین حیوانی و تمایل بیشتر به مصرف گوشت مرغ در دهه اخیر تقاضا برای مصرف این فرآورده را به مقدار زیادی بالا برده است. با توجه به اینکه ۷۰ درصد از هزینه تولید طیور مربوط به تغذیه میشود، بنابراین میتوان نتیجه گرفت که تغذیه بهینه، مهمترین راهکار جهت کاهش هزینه های تولید در این صنعت می باشد. خوراندن جیره پلت شده یا آردی خشک به جوجه های گوشتی به دلیل اینکه باعث جذب آب از بدن و مایعات بافتی به دستگاه گوارش می شود، احتمالاً به نوعی باعث وارد آمدن فشار به حیوان و قرارگرفتن حیوان در معرض استرس است ولی اگر این آب که برای هضم و جذب لازم است توسط غذا وارد دستگاه گوارش شود، این استرس را بر طرف می کند (۱). نوع دانه از نظر شکل فیزیکی (پلت، آردی و کرامبل و...) می تواند بر عملکرد طیور و میزان خوراک مصرفی نقش مهمی داشته باشد (۲). اکنون این سؤال پیش می آید که مصرف کدام یک از دو شکل جیره پلت و آردی دارای تأثیر بیشتری بر عملکرد طیور است مانع و همکاران (۴). عامل مهم دیگری که در افزایش وزن طیور با مصرف جیره های پلت مؤثر می باشد، تغییرات شیمیایی است که در نتیجه حرارت دادن و فشار در طی فرآیند پلت سازی ایجاد می شود (۵). بطور کلی، عملکرد اصلی آنزیم هادر روده پرندگان عبارت از هیدرولیز است که مولکولهای بزرگ را به انواع کوچکتر قابل استفاده برای پرندگان می شکند. آنزیمهای مورد استفاده کنونی به هضم غذا در جیره های حاوی گندم، جو و چاودار کمک می کنند و در خصوص آنها، بهبود قابلیت هضم ماده خشک را موجب شده و مشکلات ناشی از چسبندگی مواد دفعی را از بین برده است. همچنین آنزیم ها با تخریب دیواره سلولی مواد غذایی (پلی ساکاریدها و پروتئین های ذخیره ای) موجب آزاد سازی و قابل دسترس شدن مواد